

ПРОЛЕТАРИ УСІХ КРАЇВ
З'ЄДИНАЙТЕСЬ!

Соціалістична Партія Канади.
Socialist Party of Canada.

Робітники в боротьбі згублять лише свої кайдани, а здобудуть усеї сьвіт!
К. МАРКС.

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

ЧАСОПИСЬ ДЛЯ РОБОЧОГО ЛЮДУ

ПЕРЕДПЛАТА:
На рік \$2.00
Пів рік \$1.00
Чверть . . . . . 60 цт.
Одно число . . . . . 5 цт.
До старого крію . . . \$2.20

THE RED FLAG

Socialist weekly paper for Oukrainian proletariat in Canada.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:
Червоний Прапор
(The Red Flg.)
467 Manitoba ave.
Winnipeg, Man.

Рік I.

Вінніпег-Ман., Четвер 6 Лютого. 1908. ** Winnipeg, Man. Thursday February 6, 1908

Число 10.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНИЙ ЕКЗЕКУТИВНИЙ КОМІТЕТ МАНІТОБИ.

С. Н. К. змінився четвертим провінціо-
нальним комітетом—МАНІТОБСКИМ. Вибори відбули ся мину-
лого тижня.

На організатора українського населення Манітоби о-
ббрано тов. ГАВРИЛА СЛИПЧЕНКА (слюсар).

Від українців комітетовими виїшли т.т. ТЕОДОР
ПАЛАМАР (карпентер) та ЙОСИП ОРОБКО (коваль).

Обовязок Провінціо-нального Комітету руководити
політичною і економічною боротьбою робітництва і фар-
марства Манітоби: збирати конвенції, підтримувати
страйки, організувати локалі, давати просьвіту і про-
вадити народом в виборчій боротьбі.

Кожна колонія, чи кемпа мусить звертатись в усіх
своїх політичних і економічних потребах до Провінціо-
нального Комітету.

Для р'єснів—звертатись на сес'ю-адресу:

H. Slipcheno. 630 Magnus ave. Winnipeg Man.

ПОВАЛЕНІ ТЕРАНИ!

Португальський Король минушого року поломав кон-
ституцію і хтів самовладно правити. Але парід не міг
стерпіти такої ганьби і нех-
тованя своїх прав. Почались
заворушеня, повстало мо-
гутне республіканське
сторонництво, яке стало в
оборону народних прав і
свободи. Королівський ряд
відповів судами і турмами.
Нарешті 3 лютого в Лісбо-
ні, коли король Карлос Із на-
слідником, з жинкою і мен-
шим сином їхали в повозі
улицею з прогулки, на них
віскочив відділ революціо-
нерів з гвєрами і дав огонь.
Наслідком чого король і на-
слідник лягли трупом намі-
сці. Меншого сина поране-
но. Королева лишилась ці-
лою. Прибічна гвардія по-
чала стріляти до революціо-
нерів. З їхнього боку впа-
ло 3 вбитих, а четвертий,
ранений, сам себе забив у
арешті, щоб не дати воро-
гові згнуцатись над собою.

Слава і вічна пам'ять ге-
роям, що повалили тира-
нів!

Любонський стріл був га-

слоом до загального повста-
ня по цілій Португалії. З
багатьох міст ідуть телег-
рами, що народ повстав.
Від першого міністра до-
магають ся, щоб оголосив ре-
спубліку.

Але той хрунь оголосив
на королі меншого коро-
левича Мануєла і заявив,
що залізною рукою врятує
старий порядок. Остатні
телеграми повищають, що
парід штурмує його палац!

Усі королі і царики Евро-
пи в переполосі!

Буржуазні газети вистав-
ляють португальську рево-
люцію, яко діло „анархис-
тів!“ (А коли Карлос І поло-
мив португальську консти-
туцію, тоді він не був анархи-
стом!) Ні, в португалії рево-
люція! Не горетка чесних
анархистів, а цілий парід
підвів ся скинути з себе
перержаві пута королів-
ства, підвів ся за республі-
ку!.. А тепер саме важит ся
доля Португалії. Хто пе-
реможе, чи старий лад, чи
народ, побачимо з сьогод-
нішніх телеграм.

xx

ЧОГО НАМ ВЧИТИ СЯ ВІД ЄВРОПЕЙЦІВ?

Американці—се незвичай-
но зарозумілий народ. Вони
думають собі, що не мають
нічого учити ся від Євро-
пейців. Думають собі, що
вони випередили цілий сь-
віт.

Через те се був незвичай-
но болючий удар для них,
коли англійській делегат на
последню конвенцію „Аме-
риканської Федерації Пра-
ці“ рішучо сказав амери-
канським юністам, що вони
лишили ся о двацять-пять
літ позаду своїх братів у
Англї.

Але найбільше болючим
було те, що сей делегат до-
казав правдивість сего не-
милостивого твердження. . .

Що роблять американсь-
кі робітники, як потребують
якого закону для охорони
робітників?

Вони посилають свої де-
путатії, аби ті в с'їнях
парляменту жebraли в
капіталістичних політике-
рів о ласку.

Англійські юністи поси-
лають до парламента своїх
послів, а ті, засїдаючи
в с'їнях парламента, як
члени незалежної робітни-
чої та соціально-демокра-
тичної партії, ухваля-
ють закони для інтересів
робітничької класи.

І який з сего наслідок?
Покірні депутати амери-
канських юністів не дістають
нічого. Бритійські робі-
тничі послы в парламентах,
стоячи незалежно від ка-
піталістичних партій дик-
тують закони для охо-
рони робітників. Капіталі-
стичні партії боять ся їх,
боять ся за фундаменти ка-
піталістического устрою. І

зі страху перед зростаючою
політичною силою робітни-
ків радогодять ся на мно-

гі незвичайно користні для
робітничької класи закони.

Англійський делегат Годж
пояснював новий англійсь-
кий закон про охорону ро-
бітників. Сей закон так бере
в свою опіку всіх наємних
робітників, що навіть пін
сотрудник може домогати
ся від попа-пароха відшко-
дованя, коли-б скалічив ся
підчас справованя своєї о-
бязків.

А се відшкодоване устро-
ене так, що коли п'ятнацять-
шестнадцять-літній хлопець
скалічить ся на ціле жите, то не лиш,
що має діставати пенсію в
тій висоті, як діставав плат-
ню підчас скаліченя, але й
при кінці року має право
домогати ся висшого від-
шкодованя розмірно до то-
го, о скільки підносить ся
заробітня плата здорових
робітників. І така пенсія ма-
є ся виплачувати йому, аж
до смерти.

Що сказали-б нам заліз-
нодорожні королі, вугляні
барони та фабричні льорди,
коли-б і тут запровадило ся
такий самий закон? Чи не
піншли-б вони на перегони,
аби запровадити що-най-
лучші міри осторожности
на залізних дорогах, у май-
нах і у фабриках? Чи тоді
не поплачували-б ся для
них средства для охорони
житя та здоровля робітни-
ків? І чи властители майнів
не воліли-б, аби експерти
розсліджували безпечень-
ство у майнах перед експло-
атами, як тепер?

І коли англійські консер-
ватисти та ліберали не ма-
ли відваги не-згодити ся на
такий закон для британсь-
ких робітників, то що ска-
зали на те тутешні капіта-
лістичні політики?

Бувший гувернатор ню-
йоркський, Бляк, бесїдує-
чи перед товариством адво-
катів з Нью Гвеншайр, зіп-

шов мимоходом на питанє
про закон для охорони ро-
бітників. І сказав так: „Та-
кий закон отворив би лиш
нове поле для напасних і
зловних людей. Бо тоді вся-
кї слуга (вважай гордий
американський робітник,
що капіталісти вже зачина-
ють називати тебе звичай-
ним „слугою“!) піддаєть ся
скаліченю, яке лиш йому
сладобає ся, а працодавець
нічого не-знаючи ні нічим
не провинивши ся, мусів би
платити відшкодованє сво-
му невірному слугі.

Чи бачиш ти американ-
ський наємний рабе, який
ти лайдачина?! Ти відітнеш
собі в трачці цілою руку,
замотаєш ся поміж паси ма-
шинерії, або повернеш на
себе трейн (потяг), або роз-
давиш себе у-майні, і то лиш
на те, аби зробити прик-
рість своему ласкавому пра-
цодавцеві та прожити
до самої смерти в безділю
та „вигоді“—калікою?

І чи не ганьба се для а-
мериканського та канадй-
ського виборця, що коли в
Европі нема капіталістич-
ного політика на стільки
безличного, аби міг подай
придумати подібну образу
для робітничької класи сво-
го краю, то в америці отсю бо-
жевільну нісенітницю пле-
те чоловік, який був ви-
браний і ще сподїє ся бути
визраним на один з най-
вишших урядів в державі—
голосами робітників.

Ось в чим є ріжниця, між
американськими і європей-
ськими робітниками!

Коли раб принесе батіг і
вложит його своему панови
в руки, то може надіяти ся,
що набере вперед сам.

Коли робітник принесе
свій голос та дасть його в
руки капіталістам, то нехай
же й надїє ся, що сей голос
стане нарядом визиску й

пониження самого робітника.

Іх вибирають самі робітники і се послі робітників ті, що пішуть капіталістичні закони на втвердження неволі робітничої класи. Се факт неоспоримий, хоть і як соромний.

Раби! Коли хочете бути свободними, так не надійтеся на ніяких освободителів, а самі власними руками старайтеся скинути з себе пута.

Час вже навчити ся децю і від європейського брата. Крайня пора покинути старі партії та післати до парламенту людей своїх. А ті будуть нас заступати і ми станемо силою на політичнім полі.

М. С.

xx

ГЕЙВУД КАНДИДУЄ.

Відомого всім, мученика за робочий люд товариша Гейвуда Штейтєска Соціалістична Партія іменовала кандидатом на президента Сполучених Держав. Се вже по другий раз в Штейтах кандидує на президента соціаліст. Проти його виступить два кандидата буржуазійних від республіканської та демократичної партії. Господарка капіталістів, правліне Рузвельта та республіканів сидить у сїх в пічінках, Криза, голод і безробітє—се їхніх рук діло. Робітництво Штейтів і всі, хто терпить на кризі—повинні дати свої голоси на т. Гейвуда.

xx

ПІП ТА ЧОРТ.

В прегарний, від золота та срібла блискучій церкві, в яснім світлі воскових свічок стояв при престолі піп, убраний елегантно, прикритий дорогоцінним фелонєм. Се був здоровий, виплеканий мушкетер червонолиций і з гарним заростом на бороді. Голос його був звучний, а постава горда. Своім виглядом якраз лицював церкві, що блестяла з надміру богатства.

Зовсім инакше виглядала публіка в сій церкві. Вона складала ся переважно з убогих робітників і мужиків, з старих жінок та обіріванців, їх одіж была подерта та смерділа голодом і пуждою. Лица їх були змар'ялі, а руки мозолісті. Се був візирь убожества і злиднів.

Піп нахадив перед святами образами, підніс свій голос і начав святачно говорити проповідь.

„Брате і Сестри в Христі! Любий Бог дав вам жите, а ваш обвазок є ним вдоволяти ся. А чи ви се робите? Ні. Ви не вдоволяете ся житем. Передовсім за-мало вірите в Господа Бога, в його святих та в його чуда. Даєте за-мало святиї церкві зі своїх зарібків та доходів. Відтак не шануете власти. Протівите ся святим властям, цареві та його урядникам. Ви зневажаєте закони та сучасний лад. А в біблій є написано: „Дайте цареві, що царське, а Богові давайте, що боже“. Ви сего на робите. А знаєте ви, що се означає? Се страшний гріх! І на правду кажу я вам, що се чорт заманює вас на пекельну дорогу, а би входите в свої назурі ваші душі. Він вас манить, а ви думаєте, що се ваша воля так вас провадить. Ні, се є чортівська воля, кажу я вам. Він жеде на вашу смерть. Він з туюго викидає ваших душ. Перед огнем пекельним він буде скакати і танцювати, коли там будуть мучити ся ваші душі. Через те перестерігаю я вас, мої дорогі. Упоминаю вас, наверніть ся з дороги покуси. Вже найвиста йора на се. О Боже, о Боже! Змилосерди ся над нами. Господи, Господи, помилуй їх грішних!“

Народ слухав, дрожав зі страху та вірив у святачно виголошені слова попові. Хрестив ся побожно, зітхав та цілував сардешно землю. Піп також перехрестився, а відтак обернув ся задом до громади і—злегка усміхнув ся.

Коли так піп говорив до громади, йшов припадковий чорт попри церкву. Почув своє ім'я і спинав ся при отворенім вікні та піделухував. І побачив, як народ цілував побожну руку попа бачив, як піп, похиливши ся над золотим святим образом на престолі, сховав скоренько в свою кишеню гроши, що їх там зложила побожна громада для добра церкви. Се озлобило чорта і, кол піп вийшов з церкви прискочив до нього і вхопив його з його святим ковчир.

„Ти, грубий отчику“, —зача він,—„що набрехав ти тим бідним і затемненим людям? Скажи мені, які пекельні муки розмалював ти перед ними Чи ти не знаєш, що вони вже в сїм житю терплять пекельні муки?“

„Чи ти не знаєш, що іменно ти та святиська власть є моїми заступниками на землі? Ви самі робите тим нуждарем се, і перед чим їх перестерігає. Чи ти се сего не знаєш? Так гарзд. Ходізі мною!“

Вхопив пона чорт за ковчир, підніс його високо у воздух і запровадив його до одної фабрики. До ліярні заліза, де робітники порушають ся і крутять ся в жарі, бігають та мусять працювати. Душний воздух та некума духота були нестерпимі для побожного отчика. Зі словами в очах просить він чорта:

„Пусти мене. Дозволь мені опустити се пекло!“

„О, мій друже“, —каже чорт. „Почекай ще! Я маю ще тобі те децю показати.“

Ловить його чорт на-ново і тягне його на дідичівський двір. Там стоять робітники в порохах та спеці і молотять житю. А наставник стоить над ними та пере гараном кожного, хто впаде від умученя за голоду. Звідти нисе чорт пона до хат тих робітників, де пере бувають їх родина у брудних, холодних і темних понорах в димі та поросі. Чорт сьміє ся глумливо. Пальцями показує на вбожество, вказує весь недостаток, що панував у хатині. „Ну, і чи те все не є ще пекло?“—спитав його;—виглядало, що й його самогн взяо милосерде.

Побожному наймитови зробило ся нестерпуче горячо і він, витягнувши благально руки, зварнув ся до чорта:

„Пусти мене звідєя! Так! —Так... се є пакло на землі...“

„Отже так“, —сказав чорт скапляючи,—„а ти обіцяєш ім ще-одно пекло! Ти мучиш їх, ще більше замучиш їх душевно на смерть коли і вони тілесно вже майже погibli! Ходи дальше!“

—Голос його був строгий, —„Покажу тобі ще одну иекло. Ще одно... найгірше!“

Запровадив його—у тюрму. Завів його до маленької темної комірки, де лежали на підлозі многі виголодовані і обробовані зі всеї житевої енергії та здоровля постати, у смердчым воздуху, а паразити густими громадами лазили по їх голих, вихуділах гленах тіла та гризли їх.

„Давай сюди свої шовкові строї“, —крикнув.—„Нехай покладу твої ниги втак саме сильні кайдани, як ті що

їх носять отсі нещасливі, положи ся на сю холодну силюгавлену підлогу, а тоді—говори ім про пекло, яке їх може ще очікувати!“

„Ні, ні! Я не можу придумати собі нічого страшнішого. Прошу тя, випусти мене геть відєя“.

„Добре“, —сказав чорт.—„Коли се не були пекла, куди я тебе опроваджував, то що за пакла можуть ще деє бути? Чи ти не знаєш, що люди, яким ти обіцаєш пекло посмерти, мають його вже й перед смертю? Перестрашений піп заклопотано обертав ся то сюди то туди. Чорт усміхнув ся.

„Так, отчику—поне, ти думаєш сказати, що світ хоче, аби його одурювати. Чи не так?“

Остаточо пусти чорт пона. Сей підніс високо свої довгі ризи і побіг, що лиш ноги могли зарвати. А чорт дивив ся за ним та реготав ся.

xx

ЗА ЖІНОЧЕ ПРАВО.

Перед Різвмом у столиці Англії—Льондоні англійські жінки скликали великий мітінг в справі вирівняня жінок з чоловіками в справах. Тільки російська, фінська та англійська жінка розвинула широку боротьбу в сій справі. І в той час, як в Фінляндскім парламенті 19 жінок послами, в той час, як в Росії лише Царат завязує світ жіноцтву, але прав багато кобіта і в Росії здобула—в той час в „свобідній Англії“ уряд і буржуазія не дають політичних прав кобітам, стоять за стару, дурну думку, що жінці належить лише: „кухня“ ла-

танє панчох та плодженє дітей.

Але скільки робітниця тратить своє жите по фабриках, скільки пропадає по офісах за писарськими машинами, по готелях марнують свої молоді літа, як страждає жінка робітниця, чи дрібного буржуа, чи маленького урядника від того, що чи капіталіст, чи уряд даєть малу платню її чоловікови. Дітей купа—чим їх нагодувати, у що вбереш? Жінка страждає від капіталістичного устрою однаково на рівні з чоловіком, її право боротись за заведење кращого ладу, її право боротись щоб і її дали голос в політиці.

І ми бачимо, що той парід, жінки якого бируть участь в політиці, той парід стоить вище усіх. В соціалізмій жінки будуть рівні з мушкетрами в усіх правах.

В Старій Англії пекло нужди, і жінки Англії виступають боронити народ свій.

І так в Лондоні був перед Різвмом величавий жіночий мітінг.

Панички і аристократичні паливоди вдерлись на той мітінг, щоб його розбити і насміятись над жінками.

Але дві відважних кобіт зачукали рукава і показали паничам, що жіночі руки зроблені богом не тільки для того, щоб нести коханця. З набитими писками і карками побачили панички, що вже годі жартувати з кобітою, яка серйозно взялась за здобутє своїх прав. Побитих викинули їх жінки на улицю.

Завзятієсь Льондонских кобіт відома всьому світові. Вже не один раз вдерались вони до парламенту і робили там такі бучі, що поліцаї ледви могли їх звідти повиводити. І тепер зміцнена охорона стереже парламент перед нападом кобіт.

Довго спала Стара Англія, довго її точила шляхецькі та капіталістичні шашелі—а тепер коли на всій земній кулі повіяло весною соціалізму, і стара Англія хутко пішла оживати. Жіноцтво прокинулось. Робітництво сотками тисяч кидаючі і прилучаєть ся до Соціалістичної Партії Англії.

xx

ВІЧЕ і ОРГАНІЗАЦІЯ РОБІТНИЧА в Stonewall Man.

Радостно берусь за перо описати вам, дорогі товариші, нашу славу та сильну

організувал...
робіт...
своє...
виж...
Д...
інськ...
віче...
своє...
чой п...
холіт...
робіт...
в Сто...
було...
запов...
вив Н...
пий...
редо...
...Т...
р. нас...
снів...
лає...
ми на...
ска...
Хоч...
самі...
радо...
датка...
радоє...
що та...
них л...
що ли...
в соці...
жуть...
нево...
при от...
І8 се...
заяви...
іти ру...
стами...
ра. М...
риші...
лоє...
тичне...
чало...
ску га...
лею я...
робіт...
едну...
кобіт...
добит...
тись...
товари...
ково...
що пр...
кожда...
па. П...
котрі...
тільки...
всіляк...
грішн...
пізній...
з темн...
„Черв...
стритн...
ків зі...
а тако...
ців, ко...
ти нап...
яко св...
Тож і...
них ми...
запомо...
милиби...
того, п...
симо...
на пог...
думці...
Україн...
стала...

організацію, в яку зорганізувалось наше Стонвольське робітництво, котре свідоме свого пониження зі сторони вищої пануючої класи.

Дня 26 січня 1908, Українська Читальня встроїла віче в справі обговорення своєї чорної долі робітничої підчас теперішнього лихоліття. На віче прибули всі робітники, які лише живуть в Стонволі, так що гали, де було віче, стала поберети заповнена. Перший промовив Никола Лахманець бувиший до теперішнього часу председателем Р. У. Ч:

„Товариші! 18 серпня м. р. нас горетка свідомих Русинів українців зорганізувалось в товариство котре то ми назвали: Руско Українська Читальня в Стонволі. Хоч нас мала горетка, але самі свідомі товариші котрі радо спішилися і спінат з датками на тую цілю. Я з радостію мушу віказати, що тая горетка незатемнених людей розуміє і певна, що лиш одним еполученем в соціалістичну партію зможуть скинути з себе ярмо неволі. Тож і недивниця, що при отвореню читальні дня 18 серпня м. р. всі, як оден заявили, що Р. У. Ч. має йти рука в руку з соціалістами. Тепер надійшла пора. Ми знаємо дорогі товариші, що недавно завязалося в Вінніпегу соціалістичне товариство, котре почало видавати робітничу Руску газету „Чер. Пр.“, цілю якої зорганізувати всіх робітників цілої Канади в едну Соціалістичну Армію, щоби тим способом лекше добитися долі та освободитися від візисков. Алеж се товариство ще наразі початково слабе, бо ми знаємо, що при теперішнім устрою кожда робота потребує гроша. На пичі видавництва, котрі неосвідомлюють, а тільки затемнюють народ всілякі богачі дуки спільот грішми, бо они знають, що пізнійше всто раз відберут з темного робітника. А наш „Черв. Прап.“ на початку стрітив всіляких противників зі сторони капіталістів, а також і ріжних сект поців, котрих є цілю знищити нашу робітничу газету, яко світило робучого люду. Тож і недивниця, що від них ми не відстанемо жаду за помогою, котру і не приймалибсьмо. Отже видко з того, що самі робітники мусимо свою газету втримати на ногах, для того по мої думці єсть: 1. Щоби Руско Українська Чит. в Стонволі стала галузею Соціалістич-

ної Партії—Укр. Стонвольським Льокалем С. П. К.

2. Щоби Р. У. Ч в Стонволі приймила на себе обовязок: агітувати зарозширюванем „Черв. Пр.“, збирати пре- нумераторів, колектувати гроші і т. д.

3. Щоби Р. У. Ч. в Стонволі причинилась датами грошевыми, яко на підмогу „Черв. Прап.“

Думаю, що наші гроші дармо не провадуть, але приєсут нам корисць стократну, если виборемо права для себе корисні. (Бесідник нагороджено гучними оплесками). Бесідник візвал зібрати, щоби вибрали змежи себе председателя, котрий має проводити винишнім вічем. І зараз вибрано на председателя В. Малійчиного, котрий зараз займив місце председатезя, а на секретаря попрощено Ник. Лахманця. Віче отворив В. Малійчин, коротко поясняючи зібраним цілю винишних зборів. Потім забрав голос тов. Г. Сліпченко, котрий указав, що існує богато всіляких організацій, а головні 2-класові: Робітничача і капіталістична. Одна, що все витворює і нічо не має, а друга, що нічо не робит, а тільки пожирає працю першої, а відтак кожда з тих двох ділить ся ще на погляди; навіть в робітничій класі є партія капіталістичних запроданція. Тов. указав на не можливість дальшого істнованя робітничої класи, і на потребу злуки всіх робітників в робітничу Сімо, бо наколи ми будемо злучені, то тогди будемо й сильні, бо в організації сила і тоді тільки будемо страшні для капіталістів і тоді не будут нас викидати, та засуджувати на голодну смерть. І так довго будут нас викидати і не будут раховатись з нами! як довго ми не зорганізуємось. Знайте, що капіталіст мусит числятися із нами не яко з одиницями, а з цілю робітничою класою, бо ми на кождий розбишакний напад капіталістів відповімо протестом з цілого краю... (шумні оплески). Відтак тов. указав на теперішнє лихоліте, що як грім прокотилося над цілю Америкою і Канадою. Але хто всему тому винен? Самі ми робітники, що ми не зорганізовані. Сотка зорганізованих капіталістів лишила великі міліони робітництва життя і засудила на голодну смерть. Чому вони змогли лишити нас нашого життя? тому, товариші, що

ми не зорганізовані. Великі міліони робітництва не зорганізованого, а сотки капіталістів зорганізованих можуть нас кождого дня засудити на голодну смерть. Тож тов. робітники! не будмо байдужні сему лихолітю і несподівимось, що се перейде і знов встанут ліпші часи для нас. Ні тож засим лихолітем прийде друге, засим голодом прийде другий, і голод та смерть буде дивитися нам в очи так довго, як довго не пізнаємо своїх інтересів, та відберемо своє жите від капіталістів. А се тоді тільки можливо, на коли ми зорганізуємось. А так як інтереси наші, яко робітників, всі одні, тож ми мусимо злучитися задля оборони наших інтересів. Чому капіталісти злучені? Тому, що їх злучили одні інтереси, бо кождий хоче аби як найбільше видавити з робітника его робучої сили. Наколик капіталісти яко опришки злучують ся тільки на те, щоби лекше з нас кров нашу есати, то чому ми не злучимось для своєї оборони, коли злука капіталістів є злодійська, брудна як розбишаків, а наші ціли суть євяти і справедливі... (шумні оплески). Бесідник запитав присутних, чи вони зрозуміли ту вартість нашого злученя, то всі присутні одногласно зказали, що вони порозуміли і відчувують доконче потребу злучитися в організацію в ту, котра боронить за грабене право робітників капіталістани, а такою є тут одна, що стоїть на варті робітничих інтересів—се є Соціалістична Партія (опл.). Бесідник пояснив принципи Соціалізму, указував неморальнісць котра має місце між організованими капіталістами і неорганізованими робітниками; але котра не може мати місця-межи соціалістами. Бесідник запитав, чи ніхто немає запитань кому щось не зрозуміло, то мусит запитати, немусит здушувати своїх думань, ми мусимо знати, що перед нами не патик, котрийби хотів сплести тут собі гніздо в наші темряві. Ми мусимо свобідно висказувати свої погляди, погляди кождого шанують ся; Соціалізм тільки тим робит ся сильнійший, а заснований на правді і не на затемнено, а на відкрито людських очей. Хоч его і хочуть здушити, креміналали, гарматами і багнетами, але нічо не помагає. Соціалізм все сильнійша, все сильнійша! БО

ПРАВДИ БРЕХНЕВ НЕ ПОБОРИШ! (гучні оплески)

Дальше говорило І. Ульмар, М. Матійцов, І. Скоробогач і інші. Всі на тую сему тему, що попередні бесідники затим, щоби злучитися в едну валіку Соціалістичну Партію. І цілі збори заявили одногласно щоби Р. У. Ч. від того дня стала галузею соц. партії. Ухвалили: 1) Р. У. Ч. в Ст. звертаєть ся по чартер Провінціон. Екзек. Комітета Манітоби С. П. К. 2) Р. У. Ч. приймає на себе обовязок агітувати за „Ч. П.“, щоби зеднати для себе, як найбільше предлатників. 3) Р. У. Ч. приймає на себе помогати видавництву „Чер. П.“ місячне по пять центів від кождого члена. А на соціалістичну Партію Канади по пять ц. від члена на фонд аґітаційний. 4) Р. У. Ч. зносить вишесө по два долляра, котре було поставлено 18 серпня м. р. Тепер виписалось 29 членів і приступили до вибору заряду. В заряд ввійшли В. Малійчин касієр, Н. Лахманець секретар фінансовий, П. Джурич бібліотекар, І. Скоробогач контроль, І. Ульмер та М. Матійцов організатори місцеві. (Вибрані зістали привітані гучними оплесками).

Тай зарядили вічевики сами межі собою колекту на „Ч. П.“ І. Данилюк 10 ц. Ю. Немін та Ілько Чопей по 15 ц. Д. Галацук, Вавженець, Білоган, М. Мединський, І. Ульмер, М. Воляк, М. Полячнюк, Д. Галів, Д. Джурич, Ф. Райовский, І. Скоробогач, А. Гандзюк, Ф. Мединський, І. Проскурняк, М. Матійцов і В. Малійчин по 25 ц., Н. Джурич 50 ц., Н. Лахманець 75 ц., всього разом зколектовано \$5.40 ц. котрі то гроші відслано на фонд Р. У. роб. газ. „Ч. П.“

Потім було прочитано насім зібраню з ч. 2 „К. Ф.“ допись під заголовком: „Нова лапка“ писана В. Бучковским (нарид обурений з переривами ганьба слухав крутаніну необтесаного В. Бучковского). В еднім місці називає буч Крата і его товаришів: „чорносонці, що розбили віче Ястрембского“ (ганьба Бучковскому!!! Крат і его тов. ариші розбили чорну сотню, котра мала зорганізуватись Ястрембским натемних людей). В еднім місці називає Буч. Крата „чорносотенц.“, як рівнож представляє Крата імпортоване з революційної Росії, а таож Буч. називає Крата „сліпим, глу-

пим і диким“ (оклика ганьба!!!) „Крат бавить ся в дурниці“, пише Буч. В які дурниці? Буч. горлає, що „Канада мала досить таких просвітителів“ яких просвітителів? Може Буч. вважає за „просвітителів“ попередних клерикалів, консервативів та лібералів? тож з того виходило, що для робітничої класи всі ці „просвітители“ несут від повідні. Бучков. горлає, що „богато гроша вже було витуманено з бідних кішеней“, питає тепер—ким? і для якої цілі? Буч. пише: „по досить тих дармоїлів, що підшивають ся під імена ріжних партій!“ „Чому власне Буч. побачив „дармоїда Крата“, звисного всім за чесного робітника? То колиж той добродій Буч. заопікуєсь народною справою, то чомуж не веде аґітацію протів дійсних дармоїлів та візискувачів народа? Напевно автор статії забепечуєсь своєв кішеней і ласкою в капіталістичних партій... (ціле віче обурене кричить: ганьба! брехня! підлість! проч з Бучковским! проч з его крутиством! проч з подібними добродіями! Най живот Соціалісти! і т. д.) так в галі тремає кілька мінут.

Потім забрав голос Никола Лахманець (котрого привітали на трибуні ріжними оплесками). І промовив в імени цілого віча до товаришів Канади, котрих единаково гнетє бідота під утиском капіталізму.

Кличемо до вас чесні Товариші, робітники і фармари, кличемо до вас чесне Руске жіноцтво і ви дівчата цілої Канади, що нас є ту 100.000! Ану слідом за нами гуртуємось всі в Соціалістичну Партію, скиньмо кождий свої лепти, скиньмо сему грошеї парозширене видавництво „Червоного Прапора“, щоби наша робітничача газета стала дневником! Некажи товаришу: ей-що зроблят соціалісти! Ой невірши, товаришу, в свою робітничу силу, що ти сам сотворитель всього насвіті, значит: що ми робітники своєв працев втримуємо цілий світ. Отже стого виходит: що ми робітники всео витворюємо своєв працев тож і ми маємо посправедливості користати. Але лиш частину своєї праці, як капіталісти для нас визначили, абиьсмо лиш при житю втримались, та щоби наша шкіра лиш кости тримала. Апенаситні капіталісти лиш набивають свої кішені на

ПОХОРОННИЙ МАРШ.

Ви жертвою в бою нерівнім лягли
З любови до свого народу,
Ви все віддали, що за його змогли:
І щастя, і честь і свободу.

***

Нераз ви конали в вязницях брудних,
Свій суд беззаконий над вами
Катюги-судді вирикали, і ви
На смерть волочили кайдани.

***

А деспот гуля на банкеті гучним,
Неспокій вином заливає—
А грізні слова на двірцевій стіні
Огніста рука розставляє:

***

— „Надійде пора, і постане нарід
У силі могутній—свободі,
Нірве ляцюги, що влязли його
І скаже напасникам: годі!”

***

За вами борців єввіжий полк уже йде
На смерть і погибель готовий,
Прощайте же, братці, ви чесно пройшли
Велику дорогу любови...

мо що прийдесть вам дуже
тяжко! Найліпше тепер
пора для вас каяння тепер
пора спасення,—а кулись буде
загізно!.. (на галі грімки оне-
лески славно! Горю соція-
лізм, най жне соціялістична
партія!.. не втих через дов-
ний час).
Потім відсипували присутні
Марселізу, і кожний візко-
зовав своє задоволення, і так
всі до одного розійшлись
задоволені домів. А в вечер
так само була галія битком
набита, де був відчит о ка-
піталі.

Очевидець.

xx

ПАРТІЙНИЙ РУХ.

Звичайне засідане До-
мініального Екзекутивного
Комітету Соціялістич. Пар-
тії Канади відбуло ся 21 січ-
ня с. р. Присутні всі члени
Комітету.

Відчитано звіт з поперед-
нього засіданя.

Відтак відчитано листи
від льокалів Іварте і Френ-
ком зі всіх місцевостей Кана-
ди куди живуть наші рус-
кі тов. посилють ся щедрі
датки на СОЦІАЛІСТИЧ-
НУ ПАРТІЮ! Тепер має-
мо чесьць запитати вас па-
нове всі ті особливо Русини,
котрі замість працювати
для підвищення поневоле-
них, ви пішли велужбу капі-
талістам п. р. ріжних сект
пони, офісники и т. п. що
буде тогді, як нарід скине
ярмо неволі? Як ви тогді
будетесь рахувати з наро-
дом чи не прийде круто тог-
ді вам здавати обрахунок за
ваші підлі клевети, за ваші
брехливі доноси, та за ваші
фальшиві свідчення на на-
ших товаришів? Ми думає-

Секретареві припоруче-
но:

1. Замовити наклад кон-
ституції С. П. К. у 2000 пр.
2. Вислати до Отто Яна
в Монтріол кожного тижня
через два місяці по 100 при-
мирників „Вестерн Кларі-
он-а” на кошт Дом. Екз. К.
С. П. К.

3. Вислати до Легенія в
Альберту пожадані засоби
та написати йому інструк-
ції в справі альбертійської
ситуації.

4. Оголосити про відкри-
те Домініального Організа-
ційного Фонду і взяти для
нього \$1000 з загального пар-
тійного фонду.

Тов. Дейле, виїзжаючи з
Ванкувера до Вінніпегу,
зрезигнував із свого стано-
вища, а на його місце ви-
брано секретарем тов. Д. Ме-
кензія, який має перебра-
ти свої обовязки з 1 фебру-
ара с. р.

Теперішня промисло-
ва криза не проминула без
того, аби не зашкодити і
соціялістичним організаці-
ям. Майни в Френк, Алта,
та в Нанаїмо, Б. К. заста-
новили роботу. Наші това-
риші по волі та по неволі
пороз'їздили ся і через те
тимчасово наші льо-
калі в Френк та Нанаїмо по-
замікали ся.

Зате в Кобальт, Онта-
рію, завязав ся новий льо-
каль С. П. К. зложений пере-
важно з тамошніх майне-
рів.

При послідних кому-
нальних виборах у Норве-
гії виїшли побідно 1100 со-
ціяль-демократичних кан-
дидатів.

В Ньюпорт, Кентокі по-
мер недавно один з найбіль-
ше звисних соціялістичних
бесідників в Північній Аме-
риці католицький піп То-
мас Мекгрейді. Тов. Мек-
грейді був першим з римо-
католицьких понів в Сполу-
чених Державах, що пуб-
лично виступив як соція-

ліст і своїм виступом по-
знав для соціялістич-
ного руху велике чело
прикладників поміж римо-
католиками. Правда, що за
те він стратив парафію, але
се виїшло лиш на користь
для робітничого руху. Тов.
Мекгрейді написав кілька
книжок і брошурок про со-
ціалізм. Одна з них була
надрукована по українськи
в „Свободі” 1902 р., коли то
„Свобода” ще величала се-
бе робітничою часописню
та явно симпатизувала з со-
ціалізмом. Соціялістична
Партія потерпіла величез-
ну втрату через смерть та-
кого здібного і щирого чле-
на, як Мекгрейді.

Піп та ще й католиць-
кий, се незвичайно рідкий
оказ між членами соціялі-
стичної партії. Недавно в

Антверпен, Бельгія, один
молодий католицький мо-
нах, Капуцин, патер Целе-
стінус, вступив до тамош-
ньої соціяльно-демократич-
ної партії. Патер Целесті-
нус був одним з найлуч-
ших католицьких бесідни-
ків в Бельгії. В р.р. 1904—
1905 католики винхали йо-
го, аби він публично деба-
тував із соціялістами. Сі
побили його. Патер Целе-
стінус думав і думав через
два роки, а остаточно поки-
нув і закон і католицизм та
вступив до партії соціялі-
стичної.

Російська та Перська
революція мали великий
вплив і на Туреччину. Ту-
рецькі робітничі та мужи-
ки починають також боро-
тись проти визнеку. Не-
давно в місті Варна осну-
вала ся „Турецька Револю-
ційна Федерация”. Вона
признає боротьбу кляс та
ставить в свою програму
цілий ряд загальних соція-
лістичних домагань.

Копенгагська часопис-
ня „Sozial - Demokraten” до-
носить, що робітничі органі-
зації в Ісландії на
своїм з'їзді в Рейкьявік, сто-
лиці Ісландії, оснували со-
ціально-Демократичну Пар-
тію Ісландії.

xx

ЗІСВІТУ.

— Ліберальній Король.

Штокгольм. Король
Густав рішив не відбувати
торжественної коронації з
тих мотивів, що коронація
не е приписана конститу-
цією, а коштувала-би чи-

малі суми та не відповідале
поняттям нинішнього часу.

— Побіда парламенту в
Перзні.

Тегеран. Президент
парламенту, котрий зложив
був своє достоїнство з при-
чини, що в парламенті гро-
жено губернаторови міста
сметити за непокаране війк,
які стріляли до парламен-
ту, взяв свою резигнацію
назад. Учасників атаки на
парламент покарано киями.
Вчера опустили узброєні
оборонці конституції пар-
ламент. Настрій однак обох
сторін е недовірчивий.

— Кієвщина.

Тюрми повні. Ідуть
невпинні труси й арешти
всюди. Та особливо багато

їх в Радомисельському та
Сквірському повітах на Ки-
ївщині. В Сквірській тюрмі
тепер сидить біля 320 душ,
тим часом коли вона може
умістити найбільше 250 душ.
В Радомисельській тюрмі
теж повнісенько—сидить
тепер більш 300 арештантів!
між ними 40 політичних,
здебільшого—народні вчи-
телі.

Еміграція євреїв з По-
ділля з кожним роком все
збільшилась. За останні три
роки з Поділля виселило ся
більш, ніж 700 єврейських
сімейств.

Видане Українського Вінні-
пезького Льокалю С. П. К.
Issued by the Ukrainian (Ruthenian)
Local of Winnipeg S. P. of C.

ОГОЛОШЕННЯ:

За зміст оголошень редак-
ція на відповідає.

Звісний між Русинами
дзигармайстер

J. CHERNIAK—(ЧЕРНЯК)
що мешкав на Stella & Duf-
ferin наново отворив май-
стерню на 376 SELKIRK
AVE.

Продаю і реперую всілякі
краєві і американські го-
динники...

Гваранція на 2 роки. Прий-
дить і переконастесь!!

ДЕ Е?

ЮРКО ЗАВОСТЬ, він похо-
дить з Вуковини, п. Горо-
денка село Стрільче.

Хтоби онім дав знати на
понищу адресу, той діста-
не нагороду.

Федор Димянчук No 7 Char-
les str., Winnipeg Man.

THE IDEAL BARBER SHOP & BATHS.

xx

ГОЛЯРНЯ, ПАРОВА ЛАЗНЯ і ВАННИ

для мужин і женцин.

ВІДЧИНЕНО В ДЕНЬ І НОЧІ.

256 JARVIS AVE. —()— WINNIPEG, MAN.